

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/228/2017
Identifikačné číslo spisu:	3111202907
Dátum vydania rozhodnutia:	31.05.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:3111202907.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu A. G., bývajúceho v F., t. č. S., so sídlom v M., zastúpeného JUDr. Marekom Doktorom, advokátom so sídlom v Trenčíne, Piaristická č. 273/21, proti žalovaným 1/ Y. E., bývajúcej v F. a 2/ C. A., bývajúcej v R., obom zastúpeným Advokátskou kanceláriou iTRUST Legal, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Seberíniho č. 2, o zaplatenie 829 847,97 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 21 C 13/2012, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 23. septembra 2014 sp. zn. 6 Co 637/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaní majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 11. júla 2013 č. k. 21 C 13/2012-148 rozhodol tak, že zamietol žalobcom uplatnený nárok na zaplatenie sumy vo výške 829 847,97 eur s príslušenstvom. Žalobca sa domáhal, aby súd prvej inštancie zaviazal žalované k zaplateniu sumy 829 847,97 eur, a to na tom základe, že s ich právnym predchodcom PhDr. Gabrielom Solárom uzatvoril kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bol predaj pozemku, za ktorý mu vyplatil kúpnu cenu 25 miliónov Sk a následne mu právny predchodca žalovaných prisľúbil zaplatiť 450 000 Sk, ak od tejto kúpnej zmluvy odstúpi a veci sa vrátia do pôvodného stavu. Napriek tomu, že o n podmienky dohody, uzatvorenej s predchodcom žalovaných dodržal, tento mu nielenže nevrátil zaplatenú kúpnu cenu, ale podľa tvrdenia žalobcu ani nezaplatil sľúbených 450 000 Sk. Súd prvej inštancie na danú vec aplikoval ustanovenia § 101, § 107 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, s odkazom na ktoré v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že s poukazom na žalovanými vznesenú námietku premlčania uplatneného nároku, sa predovšetkým zaoberal jej dôvodnosťou a keďže dospel k záveru, že táto bola vznesená dôvodne, návrh v celom rozsahu zamietol. K zaplateniu nárokovanej sumy 450 tis. Sk, ako pravdepodobnej odmeny za odstúpenie od zmluvy, dňa 30.8.2006 bol preukázateľne nebohý PhDr. Solár vedený po odstúpení od zmluvy opätovne ako vlastník parc. č. 5253/2 (LV 2947, k. ú. Senec zo dňa 30.8.2006). Všeobecná 3-ročná premlčacia doba potom uplynula 30.8.2009, návrh bol podaný až 7.2.2011, teda po jej uplynutí. Pre nárok na vrátenie zaplatenej kúpnej ceny 25 mil. Sk rovnako v zmysle § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka už uplynula premlčacia doba v 3-ročnej lehote počítajúcej sa o d 30.8.2006. Žalované boli v

zmysle uvedeného vo veci úspešnými účastníkmi, a preto im súd prvej inštancie priznal podľa § 142 ods. 1 O.s.p. náhradu trov konania celkom vo výške 10 251,44 eur.

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu i žalovaných rozsudkom z 23. septembra 2014 č. k. 6 Co 637/2013-187 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej a v časti náhrady trov konania zrušil a vrátil mu na ďalšie konanie. Mal za to, že súd prvej inštancie zo skutkových zistení vyvodil správne závery a vec aj správne právne posúdil, v dôsledku čoho odvolací súd v tomto smere uplatnené odvolacie námietky žalobcu považoval za jednoznačne nedôvodné. Napadnutým rozhodnutím súd prvej inštancie zaviazal žalobcu nahradiť žalovaným trovy konania vzniknuté im z titulu trov právneho zastúpenia. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia však nebolo podľa odvolacieho súdu možné zistiť, akým spôsobom súd prvej inštancie posudzoval aj ďalšie trovy, ktoré žalovaným v konaní vznikli, a to v súvislosti so súdnymi poplatkami, ktoré mali tieto zaplatiť za podaný odpor proti vydanému platobnému rozkazu v tomto konaní. Z uvedeného dôvodu bolo preto podľa názoru odvolacieho súdu potrebné, aby prvoinštančný súd uvedenú skutočnosť došetрил a vychádzajúc z výsledkov zistení aj takto vzniknuté trovy konania (v prípade preukázania ich vzniku), právne posúdil a komplexne o trovách tak prvoinštančného, ako aj vychádzajúc z ustanovenia § 224 ods. 3 O.s.p. odvolacieho konania, následne rozhodol.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že mu nebolo umožnené zúčastniť sa pojednávania, čím došlo k úmyselnému porušeniu ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Namietal nesprávne právne posúdenie veci, nakoľko vo veci došlo k úmyselnému bezdôvodnému obohateniu, a teda škoda mu bola spôsobená úmyselne, čo znamená, že dĺžka premľacej doby je podľa jeho tvrdenia 10-ročná a nie 3-ročná ako tvrdili súdy nižších inštancií. Zároveň uviedol, že sa nemohol zúčastňovať na pojednávaniach z dôvodu, že bol vo výkone trestu odňatia slobody a nemal finančné prostriedky na úhradu advokáta, a teda nemal žiadnu reálnu možnosť reagovať na obsah prednesov protistrany na pojednávaní, namietat prípustnosť námietky premľania a navrhovať prípadné dôkazy na svoju obranu. Na základe uvedeného žiada, aby dovolací súd zrušil v napadnutej časti rozsudok odvolacieho súdu a vrátil mu ho na ďalšie konanie s tým, že žalobcovi prizná náhradu trov dovolacieho konania.

4. Žalované vo vyjadrení k dovolaniu mali za to, že súdy nižších inštancií vec správne právne posúdili a preto žiadajú, aby bolo dovolanie žalobcu dovolacím súdom zamietnuté.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu (žalobca), zastúpená advokátom, v neprospech ktorého bolo rozhodnuté, bez nariadenia dovolacieho pojednávania, preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu treba odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ CSP).

6. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016 (27. januára 2015), t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), ktorý bol zrušený CSP, dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 CSP (na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované) a procesnú prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle ustanovení § 236, § 237 ods. 1 a § 238 O.s.p.

7. Žalobca dovolaním napadol potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky rozhodnutí uvedených v § 238 ods. 1, 2 a 3 O.s.p., voči ktorým bolo dovolanie prípustné.

8. Predmetné dovolanie by bolo prípustné len vtedy, ak by v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p. Žalobca procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a ich existenciu nezistil ani dovolací súd; nepreukázaná bola tiež vada konania namietaná žalobcom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

9. Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. sa rozumel nesprávny postup súdu, ktorý mal za následok znemožnenie realizácie procesných práv účastníka občianskeho súdneho konania (napr. práva zúčastniť sa na pojednávaní, vyjadrovať sa k veci, navrhovať dôkazy, podať opravný prostriedok alebo vyjadrenie, v stanovenej lehote urobiť procesný úkon a pod.). Najvyšší

súd v minulosti často zdôrazňoval, že pre záver o existencii procesnej vady konania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. (a teda aj vady uvedenej v písmene f/ tohto ustanovenia) nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že sa súd dopustil takej vady; rozhodujúcim bolo výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 2 Cdo 609/2015, 3 Cdo 409/2015, 4 Cdo 143/2015, 5 Cdo 238/2015, 6 Cdo 30/2016, 7 Cdo 371/2015, 8 Cdo 34/2016). V prejednávanej veci z obsahu spisu nevyplýva, že by žalobcovi bolo niektoré z týchto práv odňaté, resp. aby boli splnené podmienky zakladajúce uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

10. Dovolateľ mal za to, že v prejednávanej veci mu nebolo umožnené zúčastniť sa pojednávania, čím podľa jeho tvrdenia došlo k porušeniu § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Poukázal na skutočnosť, že sa nemohol zúčastňovať na pojednávaniach z dôvodu, že bol vo výkone trestu odňatia slobody a nemal finančné prostriedky na úhradu advokáta, a teda nemal žiadnu reálnu možnosť reagovať na obsah prednesov protistrany na pojednávaní, namietat prípustnosť námietky premlčania a navrhovať prípadné dôkazy na svoju obranu.

11. Podľa § 101 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok - (zákona účinného v čase rozhodovania súdov nižších inštancií) platilo, že súd pokračoval v konaní, aj keď boli účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostavil na pojednávanie ani nepožiadaval z dôležitého dôvodu o odročenie, mohol súd vec prejsť v neprítomnosti takej osoby; prihliadol pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

12. Z citovaného ustanovenia O.s.p. vyplýva, že súd môže za splnenia zákonných predpokladov uskutočniť pojednávanie a na tomto pojednávaní aj rozhodnúť vo veci samej bez prítomnosti účastníka konania. Dôležité je, aby účastníkovi konania dal možnosť sa pojednávania zúčastniť.

13. V súvislosti s námietkami žalobcu dovolací súd preskúmaním spisu poukazuje na podania žalobcu, v ktorých sám uvádza, že sa nemieni zúčastniť pojednávani konaných pred súdom prvej inštancie, a to dňa 1. októbra 2012 a dňa 11. júla 2013 s tým, že žiada, aby sa konania uskutočnili bez jeho prítomnosti (č. 1. 89 a č. 1. 107 spisu). Dovolací súd mal ďalej za preukázané aj jeho vypočutie vykonané dňa 25. januára 2013 v S. (č. 1. 99 spisu).

14. Na základe zhora uvedeného možno uzavrieť, že žalobcovi nebolo znemožnené uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. Dovolenie žalobcu nie je preto v zmysle citovaného ustanovenia dôvodné, pretože z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie umožnil žalobcovi uplatnenie jeho procesných práv vyplývajúcich mu z O.s.p., keď žalobcu riadne predvolával na pojednávania, zároveň bol aj riadne vypočutý ako účastník konania a tým mu bolo umožnené robiť prednesy, navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k navrhnutým dôkazom. Dovolateľ preto neopodstatnene namietal skutočnosť, že mu nebolo umožnené zúčastňovať sa na pojednávaniach, čím malo dôjsť k porušeniu § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

15. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľ svoje dovolanie dôvodil aj tým, že napadnuté rozsudky súdov nižších inštancií spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci, namietajúc nesprávny hmotnoprávny záver o určení dĺžky premlčacej doby v o vzťahu k úmyselnému bezdôvodnému obohateniu.

16. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), čo nie je daný prípad, samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (viď tiež R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

17. Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania žalobcu nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 ods. 1 O.s.p., preto najvyšší súd dovolanie podľa § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné odmietol bez toho, aby skúmal vecnú správnosť

napádaného rozhodnutia odvolacieho súdu.

18. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd v zmysle § 451 ods. 3 veta druhá CSP neodôvodňuje. O výške náhrady trov konania žalovaných rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.